

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2011:1 av Conny Fogelström (s) om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

Föredragande landstingsråd: Christer G Wennerholm

Ärendebeskrivning

Conny Fogelström (S) har lämnat en motion om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsstyrelsens motivering

Stockholms län växer i rekordtakt. Varje år blir vi ungefär 40 000 nya invånare i regionen. Det är fantastiskt att så många människor väljer att arbeta och bo i Stockholmsregionen. Det ställer dock stora krav på både kollektivtrafiken och infrastrukturen i länet. Under Socialdemokraternas tid vid makten byggdes inte en enda meter spår. Sedan Alliansen fick förtroendet att leda Stockholms läns landsting så har historiska investeringar gjorts i både ny och moderniserad kollektivtrafik. Kundnöjdheten och det ökande antalet resenärer talar för att Alliansens politik är bra för regionen och därmed för hela Sveriges tillväxt.

Alliansen initierade arbetet med Spår- och stomnässtrategierna etapp 1 för innerstaden och etapp 2 för övriga länet just i syfte att undersöka behovet av ny och moderniserad kollektivtrafik i hela länet. SL deltar aktivt i arbetet med att utveckla kollektivtrafiken i Nordost som utgörs av sex kommuner, Österåker, Täby, Norrtälje, Vallentuna, Vaxholm och Danderyd.

Förstudien ”Spårbunden kollektivtrafik i Stockholm Nordost” genomfördes av Banverket tillsammans med SL och Nordostkommunerna. Förstudien föreslog en rad alternativ för att förstärka kapaciteten i kollektivtrafiken till de

nordöstra delarna av Stockholms län. SL:s styrelse beslutade i december 2008 att gå vidare med ett av förslagen som innebar en kapacitetsförstärkning av Roslagsbanan tillsammans med en busstudie av sektorn. Arbetet med kapacitetsförstärkningen av Roslagsbanan pågår och planeras vara färdigställt 2016. Det är en viktig investering för att öka kollektivtrafikresandet i sektorn och minska resandet med bil på den hårt trafikerade E18. Det skulle bidra till minskat buller och renare luft i framför allt Täby och Danderyd.

Frågan om förskottering av järnvägsutredningen i Länsplanen har tidigare lyfts från Nordostkommunerna på tjänstemannanivå. Trafikverket och Trafiknämndens förvaltning har då tillsammans svarat att en förskottering för en järnvägsutredning inte är aktuellt. Dels för att alternativen i den tidigare förstudien är alltför många, dels saknas medel för genomförande av eventuellt beslutad investering, vilket innebär att en utredning idag med miljökonsekvensbeskrivningar för alla alternativ riskerar att bli inaktuell innan medel finns för att genomföra åtgärderna.

Kommunerna inom Stockholm Nordost fattade under hösten 2011 beslut i respektive fullmäktige om att gemensamt ansöka hos Trafikverket om förskottering av medel för fortsatta fördjupade idéstudier av en regional och kapacitetsstark spårtrafik. Trafiknämndens förvaltning ska med Spår- och stomnätsstrategierna som utgångspunkt tillsammans med Nordostkommunerna och Trafikverket göra en fördjupad idéstudie enligt beslut i Trafiknämnden i juni 2012. Nordostkommunerna kommer att förskottera fem miljoner kronor till Trafikverket i den pott som finns för järnvägsutredningen i Länsplanen. Förvaltningen kommer att bidra med en miljon kronor till utredningen. De olika alternativen som, enligt Trafiknämndens beslut, ska studeras är en utveckling av Roslagsbanan, pendeltågsgren, en förlängning av Tvärbanan, tunnelbanegren och buss.

I Trafiknämndens beslut ges också utrymme för andra intressanta alternativ som kan uppkomma under arbetets gång. Eventuella spårtrafikutredningar bör också använda Trafikverkets kapacitetsstudier, dels av systemet i sin helhet, dels avseende möjligheterna att ansluta vid Stockholms Central.

I en tid då Stockholms län växer så det knakar behövs välförankrade beslut och bra underlag. Idéer räcker inte hela vägen, utan måste också finansieras. Alliansen har initierat arbetet med Spår- och stomnätsstrategierna etapp 1 och 2 för att med bästa möjliga kunskap kunna ta beslut om Stockholmsregionens framtida kollektivtrafiksystem. Alla trafikslag behövs och det ska vara rätt trafikslag på rätt plats till rätt pris.

Beslutsunderlag

1. Landstingsstyrelsens ojusterade protokollsutdrag från sammanträde den 13 november 2012 § 230, med S-ledamöternas reservation. Protokollet justeras den 27 november 2012.
2. Stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 17 oktober 2012
3. Motion 2011:1
4. Trafiknämndens protokollsutdrag den 16 oktober 2012 § 139, med S-ledamöternas särskilda uttalande
5. Trafiknämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 27 september 2012

Datum för justering: 2012-11-27
Datum för anslag: 2012-11-28

§ 230

Motion 2011:1 av Conny Fogelström (S) om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

LS 1101-0084

Landstingsrådsberedningens skrivelse den 24 oktober 2012 med trafiknämndens yttrande den 16 oktober 2012 och stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 17 oktober 2012.

S-ledamöternas skrivelse den 8 november 2012 med förslag att landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra åt trafiknämnden att i arbetet med idéstudien för Nordostsektorn ge särskild prioritet till arbetet med utbyggd tunnelbana, *att* i övrigt anse motionen besvarad enligt S-förslaget (bilaga).

Följande yrkanden framfördes

dels bifall till landstingsrådsberedningens förslag
dels bifall till S-ledamöternas förslag.

Ordföranden ställde propositioner om bifall till dessa yrkanden och fann att styrelsen antagit landstingsrådsberedningens förslag.

Landstingsstyrelsen beslutade således föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad enligt landstingsrådsberedningens förslag.

S-ledamöterna anförde *reservation* mot landstingsstyrelsens beslut till förmån för sitt förslag.

Vid protokollet

Anna-Britt Weiss

Exp till:
Landstingsfullmäktige
Trafiknämnden
Stf förvaltningschefen

2012-11-13

LS 1101-0084

Landstingsstyrelsen, ärende 27

Motion 2011:1 av Conny Fogelström (S) om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

Socialdemokraterna föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra till Trafiknämnden att i arbetet med idéstudien för Nordostsektorn ge särskild prioritet till arbetet med utbyggd tunnelbana

att i övrigt anse motionen besvarad.

Glädjande nog har den politiska majoriteten under den långa tid (nära 2 år) som motionen blivit liggande på Trafikroteln insett behovet av en idéstudie för utbyggd kollektivtrafik till Nordost med betydande medfinansiering av berörda kommuner.

Tyvärr har en utbyggd tunnelbana till Nordostsektorn getts klart lägre prioritet i den moderatledda majoritetens uppdrag om idéstudie än vad SL/Trafiknämndens tjänstemän förordat. Detta tillsammans med det faktum att Moderaterna inte sökt en bredare politisk överenskommelse i frågan väcker misstanken om att Moderaterna återigen försöker dölja sitt motstånd mot tunnelbana – nu genom att gömma undan frågorna i utredningar. Medan dessa pågår binds sedan investeringsmedlen upp för helt andra projekt.

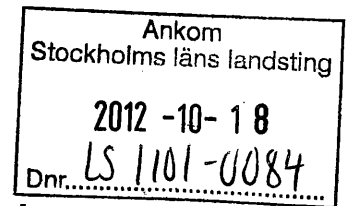
För att undvika detta och för att ge Nordost sektorn förutsättningar att erhålla mest ändamålsenliga trafiklösningar för framtiden, så bör landstingsfullmäktige ge ett uppdrag till Trafiknämnden om att i arbetet med idéstudien uppgradera tunnelbanans betydelse.

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-10-17

LS 1101-0084

Landstingsstyrelsen

Motion 2011:1 från Conny Fogelström (S) om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

Ärendebeskrivning

Conny Fogelström (S) har lämnat en motion om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost.

Beslutsunderlag

Stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 17 oktober 2012
Motion 2011:1
Protokollsutdrag från trafiknämnden den 16 oktober 2012,
med S-ledamöternas särskilda uttalande
Trafiknämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 27 september 2012

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta
att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Conny Fogelström (S) har lämnat en motion om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost. I motionen föreslår han att landstingsfullmäktige ska besluta att uppdra till landstingsstyrelsen att verka för att den järnvägsutredning som är budgeterad och planlagd för start 2017 tidigareläggs. Motionären föreslår också att landstingsfullmäktige ska uppdra till landstingsstyrelsen att utarbeta ett avtal med de sex kommuner som ingår i Stockholm Nordost om gemensam förskottering av kostnaderna för ovan nämnda järnvägsutredning för att på så sätt få till stånd en tidigareläggning.

Överväganden

Trafiknämnden har i sitt utlåtande lämnat utförliga svar på förslagen i motionen. Landstingsstyrelsens förvaltning anser att motionen ska anses besvarad med hänvisning till det utlåtande som trafiknämnden har lämnat.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Stf förvaltningschef

Stockholms läns landsting

MOTION
2011-01-13

Ankom Stockholms läns landsting
2011-01-18
Dnr. LS 1101-0084

Rotel I

2011-1

OM

Motion från Conny Fogelström (S) angående behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

Stockholms läns nordostkommuner – Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker och Norrtälje – saknar idag i allt väsentligt en regional och kapacitetsstark spårförbindelse. Visserligen rustas den hundraåriga Roslagsbanan för närvarande upp, men denna uppgradering kommer endast att kunna motsvara delar av det stora behov som finns av mer spårbunden kollektivtrafik till vår del av regionen.

En utredning av förutsättningarna för en förstärkt spårförbindelse – *Roslagspilen* – presenterades redan våren 2008. Utredningen, som leddes av dåvarande Banverket och med bistånd och deltagande från Stockholm Nordost, SL, dåvarande Regionplane- och trafiknämnden, m.fl., resulterade bland annat i att nordostsektorn lyckades få med ett anslag i den nu aktuella Länsplanen rörande regional spårtrafik för att kunna finansiera en förstudie av Roslagspilen. Dock först 2017.

Vare sig vi vill det eller ej bedöms Stockholmsregionen växa fram till 2030 med motsvarande ett helt Göteborg. Kommunerna inom Stockholm Nordost är beredda att ta sitt ansvar för den växande befolkningen och har även i ett gemensamt program – *"Vision Stockholm Nordost"* – kommit överens om att tillsammans växa med 100 000 nya innevånare och med 46 000 nya arbetsplatser mellan åren 2000 – 2030. Detta åtagande förutsätter givetvis dock att man samtidigt får de kollektivtrafiksatsningar som är helt nödvändiga för en sådan ambitiös expansion.

Ett projekt som för närvarande pågår inom Täby kommun – och med aktivt deltagande av de övriga nordostkommunerna – har ett tydligt mål och det är att skapa en delregional stadskärna i området Täby Centrum-Arninge. Detta projekt inrymmer bland annat ett helt nytt Resecentrum-Arninge. Omfattande studier pågår och ytterligare utredningar kommer snart att påbörjas, när det gäller den planerade arbetsplatstillväxten inom nordostsektorn. Sammantaget driver de sex nordostkommunerna numera sin utveckling på ett offensivt sätt och med en tydlig målbild.

För att dessa ambitiösa utvecklingsplaner ska kunna genomföras på ett optimalt sätt både ur ett samhällsperspektiv, men även ur det viktiga och långsiktiga miljö- och hållbarhetsperspektivet, krävs också en förbättrad, regional, spårburen kollektivtrafik.

Stockholm Nordost och Nacka/Värmdöområdet är idag de enda sektorerna i vår region som inte är försörjda med regional spårtrafik. Därför är det inom dessa områden som nya spårsatsningar nu först och främst måste ske.

Hur framtidens spårtrafik tekniskt kommer att se ut inom Stockholmsregionen kan vi alla ha olika föreställningar om. Det enda vi med säkerhet vet är att utvecklingen går framåt. Att därför bara fokusera på en tunnelbanelösning eller det i dag mest aktuella pendeltågsalternativet, med dess kostnader, linjedragningar, getingmidjor etc., är att göra hela regionen en otjänst. Om viljeinriktningen och följande beslut, i stället tar fasta på målbilden – att få med en kapacitetsstark, regional spårförbindelse till nordostsektorn – och låta den budgeterade järnvägsutredningen ha sin gång, så borde detta även stimulera till att hitta den för framtidens bäst tekniska lösning. En sådan utredning skulle dessutom kunna lösa både de finansiella barriärer som är förknippade med spårtrafikutbyggnad och de framkomlighetsproblem som finns i det nuvarande spårsystemet vid exempelvis Östermalmstorg, Solna station och Stockholms central.

Sammanfattningsvis är det nu av största vikt att Stockholms läns landsting, med Trafiknämnden, går i bräschen för att driva på frågan om en utbyggd regional spårtrafik till Stockholm Nordost. Vi kan helt enkelt inte vänta till 2017. Detta medför bara att det blir extremt svårt att få med en utbyggd spårtrafik till nordostsektorn i statens nästa åtgärdsplan. Den som kommer att sträcka sig från och med 2022 och omfatta en lång planeringsperiod därefter. Arbetet med att ta fram underlag till den kommande åtgärdsplanen beräknas börja redan 2012. Då måste vi se till att planeringsarbetet för en kommande spårförbindelse till nordostsektorn finns med i detta utredningsarbete. Om detta påbörjas först 2017 är det nämligen för sent.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

att uppdra till landstingsstyrelsen att verka för att den järnvägsutredning som är budgeterad och planlagd för start 2017 tidigareläggs,

att uppdra till landstingsstyrelsen att utarbeta ett avtal med de sex kommuner som ingår i Stockholm Nordost om gemensam förskottering av kostnaderna för ovan nämnda järnvägsutredning för att på så sätt på till stånd en tidigareläggning.

Stockholm den 13 januari 2011

Conny Fogelström (s)

Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 9/2012

Sammanträdesdatum
2012-10-16

Datum för justering: 2012-10-16

Christer G Wennerholm
Erika Ullberg

Ankom Stockholms läns landsting 2012 -10- 17 Dnr. <u>LS 1101-0084</u> Rotel III

§ 139

**Yttrande över återremitterad motion 2011:1 om behovet av utbyggd
kollektivtrafik till Nordost**
(TN 1208-0172)

I ärendet förelåg skrivelse 2012-09-27 från förvaltningschefen.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt

att översända förvaltningschefens förslag till yttrande till Landstingsstyrelsens
förvaltning, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

UTTALANDEN

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande, bilaga 1.

Vid protokollet

Sara Catoni

Utdragsbestyrkande
Ingela Svanberg Ohlsson

2012-10-16

TN 1208-0172

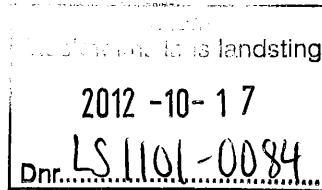
Trafiknämnden, ärende 14

Yttrande över återremitterad motion 2011:1 om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

Motionen behandlades av Trafiknämnden för ungefär ett år sedan. Sedan dess har den blivit liggande på Trafikroteln. Glädjande nog har majoriteten under denna tid gått med på att släppa fram en idéstudie för utbyggd kollektivtrafik till Nordost med betydande finansiering av berörda kommuner. Tyvärr har en utbyggd tunnelbana getts långt lägre prioritet i den moderatledda majoritetens uppdrag om idéstudie än det som SL:s tjänstemän förordade. Det sammantaget med att man inte sökt en bredare politisk överenskommelse i frågan väcker misstanken om att Moderaterna återigen försöker dölja sitt motstånd mot tunnelbana genom att gömma undan frågorna i utredningar. Medan dessa pågår binds investeringsmedlen upp för helt andra projekt.

Datum
 2012-09-27

 Identitet
 TN 1109-202

 Handläggare:
 Jens Plambeck
 08-686 1651

STYRELSESAMMANTRÄDE	ÄRENDE NR
2012-10-16	14

Yttrande över återremitterad motion 2011:1 om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Nordost

Bakgrund

Conny Fogelström (S) har inkommit med en motion (bifogas) avseende hur en utbyggd spårbunden kollektivtrafik till Stockholm Nordost ska säkerställas. Motionären pekar på kommunernas offensiva bebyggelseplanering, framförallt med Täby som exempel. I syfte att få Trafiknämnden att agera proaktivt och för att få till stånd en spårbunden kollektivtrafiklösning till nordost menar motionären att en utredning inför kommande åtgärdsplanering bör startas upp. Motionären föreslår landstingsfullmäktige att besluta om att uppdraga till landstingsstyrelsen följande två punkter:

- att verka för att järnvägsutredningen av Roslagspilen som i Länsplanen är budgeterad och planlagd med start 2017 tidigareläggs.
- att utarbeta ett avtal med kommunerna i Stockholm Nordost om en gemensam förskottering av kostnaderna för denna järnvägsutredning för att få till stånd en tidigareläggning.

Förslag till svar

Kommunerna i nordost visar, precis som motionären påpekar i mångt och mycket ett ambitiöst utvecklingsarbete vad gäller bebyggelseutvecklingen i denna del av länet. SL är delaktiga och understödjande i detta arbete som syftar till en utveckling av de nordöstra regiondelarna.

Förstudien "Spårburen kollektivtrafik i Stockholm Nordost" som genomfördes av Banverket¹ tillsammans med SL och nordostkommunerna föreslog en rad olika alternativ för att förstärka kapaciteten i kollektivtrafiken till de nordöstra delarna av Stockholms län. Förstudiens många olika förslag gav den mer karaktären av en idéstudie och försvårar ett direkt steg till järnvägsutredning. SL:s styrelse beslutade 2008-12-02 utifrån denna förstudie att gå vidare med ett av de föreslagna alternativen, nämligen kapacitetsförstärkningen av Roslagsbanan tillsammans med en busstudie av sektorn². Arbetet med kapacitetsförstärkningen av Roslagsbanan pågår och planeras vara färdigställt 2016.

¹ Beslutad 2009-15-18

² Busstudie Stockholm Nordost Informationsärende till Styrelsen 2011-01-25

Frågan om förskottering av järnvägsutredningen i Länsplanen³ har tidigare lyfts från Nordostkommunerna på tjänstemannanivå. Trafikverket och SL har då gemensamt svarat att en förskottering för en järnvägsutredning inte är aktuellt i dagsläget. Dels är alternativen i den tidigare förstudien alltför många för att gå direkt vidare till järnvägsutredning. Dels saknas medel för genomförande av eventuellt beslutad investering vilket medför att en utredning idag, inklusive de omfattande krav på miljökonsekvensbeskrivningar av alla alternativ som lagen föreskriver riskerar att bli inaktuell innan medel finns för att genomföra åtgärderna.

Kommunerna inom Stockholm Nordost fattade under hösten 2011 beslut i sina respektive fullmäktige om att gemensamt ansöka hos Trafikverket om förskottering av medel för fortsatta fördjupade idéstudier av en regional och kapacitetsstark spårtrafik. SL ska med Stomnåtsstrategin som utgångspunkt tillsammans med Nordostkommunerna och trafikverket göra en fördjupad idéstudie enligt det beslut som togs i Landstingets trafiknämnd 2012-06-19. Idéstudien finansieras genom att Nordostkommunerna förskotterar fem miljoner kronor till Trafikverket i den pott som finns för en järnvägsutredning i Länsplanen. SL bidrar med en miljon kronor till utredningen. De olika alternativ som enligt Trafiknämndens beslut ska studeras är:

Utveckling av Roslagsbanan med förändringar för minskad störning samt generellt kortare restider:

- Roslagsbanan in till Odenplan via tunnel vid Östra stn.
- Roslagsbanan in till Centralen via tunnel från Östra stn.
- Roslagsbanan via Värtabanan och Nya Karolinska till Odenplan samt bibehållen till Östra stn
- Roslagsbanan via Värtabanan och Nya Karolinska till Stockholms central samt bibehållen till Östra stn.
- Roslagsbanan till Norrtälje och Rimbo.

Pendeltåg

- Ny pendeltågsgren som förbinder Arninge med Barkarby via Täby centrum, Sollentuna och Kista

Tvärbanan från Solna vidare mot nordost

³ *Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2010-2021* Rapport 2010:10
Länsstyrelsen i Stockholms Län

Tunnelbanan

- Röda linjen förlängd från Mörby via Täby centrum till Arninge
- Ny tunnelbanelinje från Odenplan via Solna till Mörby centrum och vidare via Täby centrum till Arninge
- Kombination av alternativen

Buss

- Busstrafik enligt Buss i Nordost med goda förbindelser med Odenplan

Jämförelsealternativ

- Busstrafik enligt Buss i Nordost⁴

I trafiknämndens beslut anges också att om det uppkommer andra intressanta och relevanta alternativ under utredningens gång utreds de inom ramen för idéstudien.

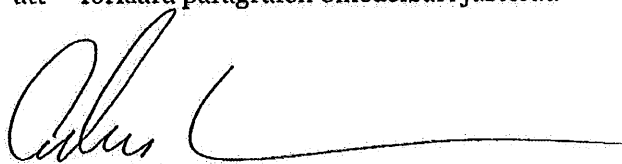
Eventuella kommande spårtrafikutredningar bör också använda Trafikverkets kapacitetsstudier, dels av systemet i sin helhet, dels avseende möjligheterna att ansluta vid Stockholms Central.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att översända förvaltningschefens förslag till yttrande till Landstingsstyrelsens förvaltning, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Anders Lindström
Förvaltningschef

Jens Plämbeck
Chef Strategisk utveckling

Bilaga

Motion 2011:1 av Conny Fogelström (S) om behovet av utbyggd kollektivtrafik till Stockholm Nordost

⁴ Vad som är ett lämpligt JA ska klarläggas i fortsatt arbete.